

V Hanoji se konala čtvrtá globální konference o udržitelném potravinovém systému One Planet

6.8.2023 - Luboš Marek | Ministerstvo zemědělství ČR

Zemědělský výhled na nadcházející desetiletí (období let 2023-2032) je zpracovaný na základě informací od členských zemí a mezinárodních komoditních organizací. Základem projekcí v tomto výhledu na příští dekádu je Světová ekonomická zpráva Mezinárodního měnového fondu (MMF).

Konferenci v Hanoji zahájil pan Tran Luu Quang, vietnamský vicepremiér, přičemž zazněla dvě zásadní témata:

a) Plýtvání potravinami

Odhady spotřeby potravin se provádějí kombinací analytických metod pro výpočet potravinových ztrát a plýtvání. Do roku 2030 je cílem snížit množství potravinového odpadu na obyvatele v maloobchodech a u spotřebitelů na polovinu a dále snižovat ztráty potravin ve výrobních a dodavatelských řetězcích.

Celosvětově se asi jedna třetina potravin vyrobených k uspokojení lidské poptávky vyplývá během procesu „z farmy na stůl“. Nezanedbatelné množství se „ztratí“ také během sklizně, zpracování, přepravy a skladování. Celkové ztráty dosahují každý rok 940 mld. USD a platí pravidlo, že čím je země rozvinutější, tím méně plýtvá potravinami. Průměr pro rozvinuté země je 32 % oproti 57 % potravinového odpadu v méně rozvinutých zemích.

Plýtvání potravinami ve Vietnamu je extrémní, země v něm zaujímá druhé místo v celé Asii a Tichomoří a objem je dvakrát větší než ve vyspělých ekonomikách světa. Plýtvání potravinami ve Vietnamu představuje více 8 mil. tun odpadu ročně, což odpovídá hodnotě 3,9 mld. USD, či téměř 2 % současného HDP. Světová banka (WB) uvádí, že na každých 10 tun odpadu ve Vietnamu připadá 5-8 tun biologicky rozložitelného odpadu, přičemž většinu tvoří potravinový odpad. Nutno doplnit, že domácnosti odpad ve Vietnamu dosud nijak netřídí.

b) Výhled pro zemědělství

Ekonomický růst se v příštím desetiletí očekává mezi 2,6 % a 2,7 % ročně. Ceny energií by měly v letošním roce klesat a poté až do roku 2032 pomalu růst. U zemědělských komodit bude v příštím desetiletí průměrný roční růst 1,3 %, což je pomalejší tempo než v předchozím desetiletí, protože se očekává zpomalení růstu populace i příjmů obyvatel.

Zemědělských produktů používaných jako krmivo pro chov zvířat a akvakulturu přibývá, což tlačí na expanzi a zintenzivnění živočišné výroby v zemích s nízkými a středními příjmy populace. To povede k rychlému nárůstu poptávky po krmivech pro zvířata v příštím desetiletí. Naproti tomu v zemích s vysokými příjmy bude mít nižší růst živočišné výroby a efektivnější krmení, ve srovnání s posledním desetiletím, za následek pomalejší růst poptávky po krmivech.

Očekává se, že poptávka po surovinách pro biopaliva první generace v příštích deseti letech pomalu poroste nejvíce v Indii a Indonésii. Na dalších klíčových trzích (EU aj.) poptávka po surovinách pro

biopaliva první generace poklesne, a sice v důsledku poklesu dopravy poháněné fosilními palivy. Celkově se očekává nárůst podílu celosvětového využívání třtinového oleje a biopaliv z rostlinných olejů, zatímco podíl kukuřice na biopalivech by měl klesat.

Růst celkové světové zemědělské produkce zřejmě zůstane na úrovni 1,1 % ročně. Většina tohoto růstu se bude odehrávat v zemích s nízkými a středními příjmy. Výhledová zpráva předpovídá, že i když přístup k potravinám bude stále lepší a lepší, ceny energií a zemědělských vstupů (např. hnojiv) budou nadále růst, což pravděpodobně povede ke zvýšení výrobních nákladů, k rostoucí inflaci a větší potravinové nejistotě.

<https://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/proexportni-okenko/v-hanoji-se-konala-ctvrt-a-globalni.html>